

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра фізичної географії та картографії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

в. о. декана факультету геології,
географії, рекреації і туризму

Катерина КРАВЧЕНКО

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

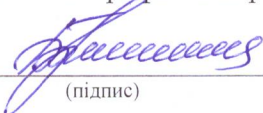
рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
галузь знань	<u>С. Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини</u>
спеціальність	<u>С6. Географія та регіональні студії</u>
освітня програма	<u>Рекреаційна географія та геобрендинг територій</u>
спеціалізація	
вид дисципліни	обов'язкова
факультет	геології, географії, рекреації і туризму

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму
«27» серпня 2025 року, протокол № 12

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Прасул Ю.І., к. геогр. н., доцент кафедри фізичної географії та картографії

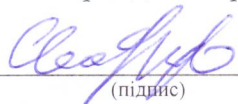
Програму схвалено на засіданні кафедри фізичної географії та картографії
Протокол від «26» серпня 2025 року № 15

Завідувач кафедри фізичної географії та картографії

(підпис) _____ Анатолій БАЙНАЗАРОВ

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми:

Гарант ОПП «Рекреаційна географія та геобрендинг територій»

(підпис) _____ Сергій КОСТРИКОВ

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму
Протокол від «27» серпня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії
факультету геології, географії, рекреації і туризму

(підпис) Юлія ПРАСУЛ

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Організація рекреаційної діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Рекреаційна географія та геобрендинг територій» підготовки магістра спеціальності С6. Географія та регіональні студії.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів-географів, що опановують напрямок у сфері професійної діяльності, пов'язаний з просторовим плануванням розвитку рекреаційної діяльності, фахового світогляду, базових теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для роботи в освітніх, наукових та виробничих закладах туристично-рекреаційного спрямування.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є визначити теоретичні основи рекреаційної діяльності, проаналізувати значення, класифікацію, умови та фактори рекреаційної діяльності; розглянути зміст самодіяльної чи професійної туристично-рекреаційної організації, вивчити принципи організації подорожей та відпочинку; розкрити сутність професійної діяльності в рекреаційній діяльності тощо.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90 годин.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни «Організація рекреаційної діяльності»	
Обов'язкова	
Денна форма здобуття освіти	Заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
1-й	-й
Лекції	
12 год. / 8* год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год. / 16* год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
54 год. / 66* год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

* - для малочисельної групи обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшений відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

Освітня діяльність за ОК «Організація рекреаційної діяльності» орієнтована на опанування здатності розв'язувати складні задачі та прикладні проблеми, ухвалювати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері рекреаційної географії та геобрендингу територій, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог (інтегральна компетентність).

СК 4. Здатність розробляти та сприяти впровадженню регіональних програм сталого розвитку територій, здійснювати геопланування територій різного ієрархічного рівня (щодо рекреаційної діяльності).

СК 5. Здатність здійснювати фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, регіоналізації у світі, проводити їхню геоекологічну й суспільно-географічну експертизу та моніторинг.

СК 7. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем природокористування, геопланування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму, оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та екологічні наслідки управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна:

ПРО2. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати уміння працювати в команді.

ПРО5. Вміти виявляти, ставити та розв'язувати науково-прикладні проблеми, здійснювати критичну оцінку прийнятих рішень.

ПРО7. Брати участь у розробленні програм та стратегій міського та регіонального розвитку, плануванні територій різного ієрархічного рівня.

ПРО9. Проводити фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, здійснювати їхню геоекологічну і соціально-економічну експертизу та моніторинг.

ПРО15. Аналізувати регіональні відмінності розвитку рекреаційної діяльності за різноманітними джерелами.

що виражаються через систему знань та умінь:

Знання: правові, організаційні, методологічні основи здійснення рекреаційної і туристичної діяльності, діяльність фахівців з просторового планування і організації розвитку рекреаційної діяльності, розробка, впровадження, аналіз рекреаційних продуктів, моніторинг, аналіз і розробка регіональних стратегій розвитку територій (розділ рекреація і туризм), відповідних розділів у загальних програмах сталого розвитку.

Уміння: складати перспективні рекреаційні програми, виявляти рівень відповідності запитам рекреантів, застосовувати методики планування та впровадження нового рекреаційного продукту, розробляти фаховоспрямовані розділи в комплексних регіональних програмах сталого розвитку територій.

1.8. Пререквізити: загальне розуміння туристичної та рекреаційної діяльності на рівні побутового користувача таких послуг.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теорія рекреаційної діяльності

Тема 1. Рекреація як соціальне явище. Мета та основні завдання курсу «Організація рекреаційної діяльності». Рекреація та рекреаційна діяльність: поняття та аспекти дослідження. Сутність, функції та значення рекреаційної діяльності. Основні поняття. Фактори, що визначають розвиток рекреації та рекреаційної діяльності на місцевому, регіональному та національному рівнях. Сучасні дослідження з класифікації рекреаційної діяльності. Сутність основних видів рекреаційної діяльності та туризму. Тенденції розвитку світового туризму та рекреаційної діяльності. Характеристика сучасного стану туристично-рекреаційної діяльності у світі. Еволюція, сучасний стан та перспективи розвитку рекреаційної діяльності в Україні. Перехід суспільства до збалансованого розвитку територій та людства, принципи його забезпечення.

Тема 2. Організаційно-правові основи функціонування туристично-рекреаційної діяльності. Міжнародна та національна законодавчо-нормативна база функціонування туристично-рекреаційної діяльності на засадах сталого розвитку. Світова нормативна база, що регулює рекреаційну галузь. Роль держави в розвитку туристично-рекреаційної сфери.

Наукові передумови формування принципів збалансованого розвитку, зокрема рекреаційної галузі. Відображення питань сталого розвитку у законодавстві України:

Оргуська конвенція, Рамкова конвенцію про охорону і сталий розвиток Карпат, Постанову Верховної Ради України «Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів», проєкт Закону України «Про стратегію сталого розвитку України». Міжнародні фахові організації. Роль міжнародних організацій в регулюванні туристично-рекреаційної діяльності.

Тема 3. Збалансований розвиток рекреаційної діяльності та його чинники. Сталий розвиток рекреаційної діяльності як концепція надання рекреаційних послуг сьогодні і збереження можливості їх надання у майбутньому. Концепція збалансованого розвитку в рекреації. Чинники збалансованого розвитку рекреаційної діяльності: зовнішні (державні та світові стандарти, тенденції розвитку світових, національних, регіональних ринків рекреаційних послуг, пріоритети державної політики) і внутрішні (регіональна стратегія розвитку, регіональна програма розвитку туризму і рекреації, забезпечення рекреаційними ресурсами, структура регіональної економічної діяльності, демографічні показники тощо). Індикатори ефективності збалансованого розвитку національної туристичної галузі. Статистика в національному та міжнародному туризмі.

Розділ 2. Стратегічна діяльність у рекреаційній галузі

Тема 1. Рекреаційний потенціал як стратегічний ресурс. Види рекреаційної діяльності та їх залежність від рекреаційного потенціалу. Умови розвитку рекреаційної діяльності. Об'єкти інтересу в подорожах, їх класифікація та можливості використання в подорожах та під час відпочинку. Кадастр рекреаційних ресурсів. Паспортизація рекреаційних об'єктів: сутність, підходи, досвід. Комплексний географічний аналіз рекреаційного потенціалу певної території та розвитку рекреаційної діяльності на ній. Характер впливу різних видів рекреаційної діяльності на довкілля.

Тема 2. Регіональні програми з питаннями розвитку рекреаційної діяльності.

Регіональні стратегії та програми розвитку територій, розділ «туризм / рекреація» у них: сутність, роль, особливості розробки. Показники, що використовуються в стратегії / програмі збалансованого розвитку території у розділах, пов'язаних з туристично-рекреаційною діяльністю. Методичні рекомендації з формування регіональних стратегій розвитку територій щодо фахового розділу. Стратегічне планування на місцевому рівні, його значення. Розробка та запровадження стратегій розвитку рекреаційної діяльності та туризму. Особливості формування стратегій місцевого розвитку і плану дій з покращення функціонування рекреаційної діяльності на засадах збалансованого розвитку суспільства. Оцінка та аналіз зовнішнього середовища. Визначення сильних та слабких сторін. Моніторинг та оцінювання реалізації регіональних стратегій та програм розвитку територій (розділ «Туризм / Рекреація») у забезпеченні збалансованого розвитку туризму. Аналіз стратегічних альтернатив. Рейтингова оцінка розвитку як різновид порівняльного аналізу.

Тема 3. Профільне геопланування території у туристично-рекреаційній галузі.

Механізми забезпечення розвитку регіонального туризму та рекреації. Шляхи досягнення мети (дослідження і оцінка рекреаційного потенціалу, SWOT-аналіз, альтернативна туристична доступність, формування іміджу тощо). Вивчення і аналіз можливих ризиків, соціально-економічних та екологічних наслідків впровадження рекреаційних продуктів. Інформаційне забезпечення стратегічного планування.

Тема 4. Підготовка фахівців до просторового планування рекреаційної діяльності.

Принципи освіти для збалансованого розвитку та шляхи її впровадження в освітній процес. Концепція географічної освіти в умовах впровадження концепції збалансованого розвитку. Роль науки та освіти у визначенні засад збалансованого розвитку рекреаційної галузі. Компетентнісний підхід до викладання дисциплін туристично-рекреаційної тематики.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
Розділ 1. Теорія рекреаційної діяльності												
Тема 1. Рекреація як соціальне явище	10	1/0,5*	2			7/7,5*						
Тема 2. Організаційно-правові основи функціонування туристично-рекреаційної діяльності	10	1/0,5*	2			7/7,5*						
Тема 3. Збалансований розвиток рекреаційної діяльності та його чинники	15	3/2*	4/2*			8/11*						
Разом за розділом 1	35	5/3*	8/6*			22/26*						
Розділ 2. Стратегічна діяльність у рекреаційній галузі												
Тема 1. Рекреаційний потенціал як стратегічний ресурс	15	2	4/3*			9/10*						
Тема 2. Регіональні програми з питаннями розвитку рекреаційної діяльності	15	2/1*	4/3*			9/11*						
Тема 3. Профільне геопланування території у туристично-рекреаційній галузі	15	2/1*	4/2*			9/12*						
Тема 4. Підготовка фахівців до просторового планування рекреаційної діяльності	10	1	4/2*			5/7*						
Разом за розділом 2	55	7/5*	16/10*			32/40*						
Усього годин	90	12/8*	24/16*			54/66*						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Класифікація туризму, рекреації, рекреаційної діяльності, туристичної діяльності	2	
2	Методологічне та законодавче підґрунтя туристично-рекреаційної діяльності	2	

3	Аналіз статистичних даних туристичної галузі	4/2*	
4	Комплексний аналіз регіонального рекреаційного продукту / потенціалу	4/3*	
5	Аналіз регіональних програм / Стратегій розвитку території (розділи «Туризм», «Рекреація», «Туристична, рекреаційна діяльність» тощо), регіональних програм розвитку туризму, регіональних програм розвитку рекреаційної діяльності	2/1*	
6	Порівняльний аналіз у галузевому геоплануванні	2/2*	
7	Командний проєкт «Регіональна програма сталого розвитку туристичної діяльності» (презентація, програма)	2/1*	
8	Командний проєкт «План заходів (програма реалізації) регіональної програми сталого розвитку туристичної діяльності»	2/1*	
9	Розробка лекційного та практичного заняття з дисципліни «Організація рекреаційної діяльності»	4/2*	
Разом		24/16*	

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
	<i>Студенти мають самостійно поглибити матеріал за темами:</i>		
1	Фактори, що визначають розвиток туризму та рекреаційної діяльності	1/1,5*	
2	Тенденції розвитку туристично-рекреаційної діяльності у світі	2	
3	Сучасні дослідження з класифікації рекреації та рекреаційної діяльності	2	
4	Еволюція та сучасний стан розвитку рекреаційної діяльності	1	
5	Перспективи розвитку рекреаційної діяльності в Україні	1	
6	Міжнародна законодавчо-нормативна база функціонування туризму і рекреаційної діяльності на засадах сталого розвитку	3	
7	Національна законодавчо-нормативна база функціонування туризму і рекреаційної діяльності на засадах сталого розвитку	2	
8	Відображення питань сталого розвитку у законодавстві України	2/2,5*	
9	Концепція збалансованого розвитку в туризмі	2/3*	
10	Зовнішні чинники збалансованого розвитку туризму	2/3*	
11	Внутрішні чинники збалансованого розвитку туризму	2/3*	
12	Індикатори ефективності збалансованого розвитку національної туристичної галузі	2	
13	Кадастр рекреаційних ресурсів	3	
14	Паспортизація рекреаційних об'єктів	2	
15	Комплексний географічний аналіз рекреаційного потенціалу	2/3*	
16	Характер впливу різних видів рекреаційної діяльності на навколишнє середовище	2	
17	Регіональні стратегії та програми розвитку туризму, рекреаційної діяльності	1/2*	
18	Стратегічне планування на місцевому рівні	1/2*	
19	Особливості формування стратегій регіонального розвитку	2	
20	Оцінка та аналіз зовнішнього середовища	2	
21	Моніторинг та оцінювання реалізації регіональних стратегій та	1	

	програм розвитку туризму, рекреаційної діяльності		
22	Рейтингова оцінка розвитку як різновид порівняльного аналізу	2	
23	Механізми забезпечення розвитку регіонального туризму	3/4*	
24	Вивчення і аналіз можливих ризиків, соціально-економічних та екологічних наслідків впровадження туристичних продуктів	3/4*	
25	Інформаційне забезпечення стратегічного планування	3/4*	
26	Концепція туристичної освіти	2	
27	Роль науки та освіти у визначенні засад збалансованого розвитку туристичної галузі	1/2*	
28	Компетентнісний підхід	2/3*	
	Разом	54/66*	

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Передбачені лекції та практичні заняття, які на час воєнного стану проводяться дистанційно у форматі відеоконференції (платформа Zoom), студентам надаються питання для самоперевірки та самоконтролю. Усі матеріали і навчально-методичний комплекс представлені у середовищі Office365, Moodle. Консультації індивідуальні та групові можуть відбуватися аудиторно (за наявності дозвільних документів) чи дистанційно (зокрема з використанням Zoom, месенджерів, електронної пошти тощо). Серед методів навчання – інформаційні та проблемно-орієнтовані лекції, проєктні технології і командні проєкти при виконанні практичних робіт, інформаційно-комунікативні, частково-пошукові, творча діяльність.

8. Методи контролю

Передбачені методи поточного контролю: теоретичний захист практичних робіт, поточні проміжні (в т.ч. і тестові) контролю теоретичного матеріалу (як за окремими темами, так і під час окремих лекцій), участь в дискусіях під час лекційних та практичних занять, ведення конспекту окремих тем, а також як підсумкова – екзаменаційна робота.

Для проведення проміжного контролю використовується LMS платформа «Moodle» з автентифікацією здобувача у режимі відеоконференції. Для проведення екзаменаційного контролю використовується LMS платформа «Moodle» з автентифікацією здобувача у режимі відеоконференції з аудіо- і відео- фіксацією. Реєстрація (допуск до складання) учасників освітнього процесу, а також обмін підсумковими завданнями та відповідями на них здійснюється винятково з корпоративної електронної пошти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна із забезпеченням академічної доброчесності. Студент допускається до складання екзамену за умови отримання за накопичувальною системою під час різних видів поточних контролів не менше 20 балів.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Екзамен	Сума
Розділ 1			Розділ 2				Контрольна робота, передбачена НП	Інд. завдання	Разом		
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T4					
5	5	5	6	11	9	7	12		60	40	100

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Практичних робіт:

№ 1, 2, 3, 6: від 0 до 5 балів: 0 балів – робота не виконана, 1 бал – виконана частково, у тезовій формі, повністю відтворена інформація з інтернет, знання фрагментарні і поверхові,

2 бали – завдання виконано частково, висновки не аргументовані, робота підготовлена недбало, знання поверхові, 3 бали – завдання виконано повністю, містить суттєві помилки методичного характеру, знання задовільні, 4 бали – завдання виконано повністю, вчасно, містить несуттєві недоліки, знання достатні, 5 балів – творчий підхід до розкриття питання, повно і правильно виконана, демонстрація глибоких знань теорії, зауваження відсутні.

№ 4, 5, 7: від 0 до 6 балів: 0 балів – робота не виконана, 1 бал – виконана частково, у тезовій формі, повністю відтворена інформація з інтернет, знання фрагментарні і поверхові, 2 бали – завдання виконано частково, висновки не аргументовані, робота підготовлена недбало, знання поверхові, 3 бали – завдання виконано повністю, містить суттєві помилки методичного характеру, знання задовільні, 4 бали – завдання виконано повністю, містить суттєві помилки методичного характеру, знання достатні, 5 бали – завдання виконано повністю, вчасно, містить несуттєві недоліки, знання достатні, 6 балів – творчий підхід до розкриття питання, повно і правильно виконана, демонстрація глибоких знань теорії, зауваження відсутні.

№ 8: від 0 до 3 балів: 0 балів – робота не виконана, 1 бал – виконана частково, підготовлена недбало, відтворена інформація з інтернет, знання фрагментарні і поверхові, 2 бали – завдання виконано повністю, містить робота окремі незначні помилки, знання достатні, 3 бали – завдання виконано повністю, вчасно, висновки обґрунтовані, знання на високому рівні.

№ 9: від 0 до 7 балів: 0 балів – робота не виконана, 1 бал – виконана частково, у тезовій формі, повністю відтворена інформація з інтернет, знання фрагментарні і поверхові, 2-3 бали – завдання виконано частково, висновки не аргументовані, робота підготовлена недбало, знання поверхові, 4 бали – завдання виконано повністю, містить суттєві помилки методологічного характеру, знання задовільні, 5 балів – завдання виконано повністю, містить суттєві помилки методичного характеру, знання достатні, 6 балів – завдання виконано повністю, вчасно, містить несуттєві недоліки, знання достатні, 7 балів – творчий підхід до розкриття питання, повно і правильно виконана, демонстрація глибоких знань теорії, зауваження відсутні.

Проміжний контроль (контрольна робота, передбачена навчальним планом): виконується у формі тестів та відкритих питань. Робота складається з: блоку тестових питань з вибором 1 правильної відповіді із 4 зазначених, блоку встановлення відповідності, блоку розуміння термінів і понять, блоку теорії, блоку практики. Для відкритих питань бал визначається з урахуванням ступеня розкриття питання.

ПРИКЛАД ВІДКРИТИХ ЗАВДАНЬ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Доповніть речення (1 б.): Офіційні організації, в межах компетенції яких є розвиток туризму та рекреації в Україні:...

Обґрунтуйте свою точку зору (2 б.): Співвідношення понять похід, подорож, екскурсія, тур, туризм, рекреація.

Визначте класифікаційні ознаки та підберіть види туризму до них (3 б.): Батьки з дитиною за санаторною путівкою від харківської фірми поїхали відпочивати на узбережжя Греції, скориставшись послугами авіаперевізників.

Підсумковий (екзаменаційний) контроль: робота складається з 3 питань відкритої форми. Перше питання перевіряє знання поняттєво-термінологічного апарату дисципліни. За відповідь студент може одержати від 0 до 10 балів. Друге питання оцінюється від 0 до 15 балів і вимагає демонстрації здатності ухвалювати аналітичні та управлінські рішення у сфері рекреаційної діяльності за невизначених умов і вимог. Третє питання пов'язано з практичними вміння розв'язувати складні задачі та прикладні проблеми, що засвоєні студентом під час вивчення усього курсу, питання оцінюється від 0 до 15 балів.

ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ІСПИТ**

Управління туристично-рекреаційною діяльністю в Україні.

Організаційно-правові основи функціонування туристично-рекреаційної діяльності в Україні.

Міжнародне регулювання рекреаційної діяльності.

Використання статистичних показників у міжнародному туризмі.

Класифікація рекреації.

Класифікація рекреаційної діяльності.

Організація рекреаційної діяльності: сутність, значення, функції.

Статистичні показники в національному туризмі.

Найвпливовіші міжнародні туристичні організації, їх діяльність.

Концепція збалансованого розвитку в туризмі і рекреації.

Тенденції розвитку світового туризму і рекреаційної діяльності.

Наукові передумови формування принципів збалансованого розвитку рекреаційної галузі.

Регіональні стратегії та програми розвитку туризму/рекреації: сутність, роль.

Стратегічне планування на місцевому рівні.

Розкрити сутність поняття «міжнародний відвідувач».

Розкрити сутність поняття «одноденний відвідувач».

Розкрити сутність поняття «екскурсія».

Розкрити сутність поняття «міжнародний турист».

Розкрити сутність поняття «туристичний продукт».

Розкрити сутність поняття «екскурсанти».

Розкрити сутність поняття «туристична діяльність».

Розкрити сутність поняття «рекреаційна діяльність».

Розкрити сутність поняття «організація рекреаційної діяльності».

Розкрити сутність поняття «стратегічна альтернатива».

Пояснити поняття «об'єкти інтересу в подорожах».

Пояснити поняття «організація рекреаційної діяльності».

Пояснити поняття «кадастр рекреаційних ресурсів».

Пояснити поняття «паспортизація рекреаційних об'єктів».

Розкрити фактори, що визначають розвиток рекреації та рекреаційної діяльності.

Розкрити сутність чинників збалансованого розвитку туризму і рекреації: зовнішніх і внутрішніх.

Розкрити сутність індикаторів ефективності збалансованого розвитку національної туристичної галузі.

Питання № 3 - практична складова курсу

Визначити види туризму за класифікаційними ознаками: Молодята поїхали від харківської туристичної фірми на круїзному лайнері у шлюбну подорож за маршрутом: Румунія-Туреччина-Греція-Італія на 10 днів.

Визначити види туризму за класифікаційними ознаками: Група студентів на поїзді відправилася на практику до Карпат, де здійснювали маршрутні експедиційні дослідження, облаштовуючи самостійно свій побут.

Проаналізувати забезпеченість стратегіями розвитку туризму/рекреації в розрізі регіонів України.

Визначити перспективи розвитку рекреаційної діяльності в Україні.

Визначити проблеми та перспективи переходу суспільства до збалансованого розвитку рекреаційної діяльності.

Пояснити на конкретному прикладі залежність видів рекреаційної діяльності від рекреаційного потенціалу.

Пояснити на конкретному прикладі характер впливу різних видів рекреаційної діяльності на довкілля.

Обґрунтувати і довести доцільність / недоцільність показників, що використовуються в стратегії / програмі збалансованого розвитку туризму/рекреації.

Розкрити етапи реалізації регіональних стратегій та програм розвитку туризму/рекреації від проєктування до моніторингу і оцінювання реалізації.

***Це повний, але невичерпний перелік питань, який може бути розширений питаннями аналогічними за змістом.*

Загальними критеріями оцінювання відкритих питань екзаменаційної роботи є такі:

максимальні бали за відповідь	10	15
Критерії оцінювання	можливі набрані бали	
відповідь відсутня	0	0
спроба відповісти на питання, але наводяться загальні речення про важливість, актуальність тощо, студент демонструє дифузно-розсіяне уявлення та початкові, поверхневі знання, розрізняє об'єкт вивчення, може дати тлумачення того чи іншого явища, фрагментарно, у тезовій формі відтворює незначну частину матеріалу, елементарний виклад думки	1-4	1-6
студент розкриває основні поняття, пробує назвати основні властивості, відтворює логічно і послідовно основний матеріал з помилками та неточностями	5	7-8
достатньо повне викладення матеріалу, відповідь відображає уміння аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, робити висновки, студент наводить окремі власні приклади	6-7	9-11
студент демонструє вільне володіння матеріалом, відповіді повні, логічні, структуровані, обґрунтовані, з власними прикладами, але з певними неточностями несистемного характеру	8-9	12-14
демонструє глибокі, системні і міцні знання, критичне оцінювання нових фактів, ідей, явищ, неординарний і творчий підхід до вирішення поставленої проблеми	10	15

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (літні школи, онлайн-курси, тренінги з указаними у сертифікатах результатами навчання, які є тотожними до указаних у робочій програмі дисципліни), може проводитися до початку 1 семестру за заявою здобувача відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. З урахуванням маловірогідності цього (дисципліна у 1 семестрі), здобувачам вищої освіти пропонується під час вивчення дисципліни протягом семестру отримати 10 балів додатково до загальної суми поточних балів за результатами доповіді на регіональних / всеукраїнських / міжнародних конференціях за тематикою, дотичною до дисципліни за наявності підтверджувального сертифікату із зазначеними компетентностями, які є тотожними до вказаних у робочій програмі (сертифікат, підтвердження ролі доповідача надаються викладачу шляхом прикріплення відповідних документів у розділі «Неформальна освіта» на сторінці курсу на платформі Moodle).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Бевз Г. М., Герасим Г. З., Кашуба Я. М. Організація рекреаційних заходів в системі соціальної роботи : науково-методичний посібник. Львів, 2006. 156 с.
2. Величко В. В. Організація рекреаційних послуг : навчальний посібник. Харків : Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, 2013. 202 с.
3. Ковальська Л. В., Пархоменко О. Г. Теоретичні основи рекреаційної географії : навчальний посібник. Івано-Франківськ : НАІР, 2025. 107 с.
4. Основи рекреалогії (економіко-екологічний та маркетинговий аспект) : навчальний посібник / І. О. Гродзинська, С. Г. Нездоймінов, О. В. Гусєва, А. В. Замкова. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 264 с.
5. Прасул Ю., Бубир Н., Мельник Я., Чудінов А. Геопросторово-картографічний аналіз туристичних можливостей України на основі альтернативної туристичної доступності *Проблеми безперервної географічної освіти і картографії*, 2022. (35). С. 16–24.
6. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2009.
7. Шинкарьова О. Д., Шинкарьова Н. Г. Організація дозвілєво-рекреаційної діяльності : навчально-методичний посібник. Полтава : видавництва ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2025. 146 с.

Допоміжна література

1. Бейдик О. О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. Київ : Інститут туризму, 1998.
2. Кифяк В. Ф. Організація туризму. Чернівці : Книги 2001, 2008.
3. Кожемякін Д. Ю., Прасул Ю. Ю., Сержантова Ю. Ю. Ландшафтно-рекреаційний простір як елемент оновленого погляду на рекреаційне планування. *Актуальні питання історії, громадянознавства, географії та методик їх викладання* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Рівне, 20 трав. 2025 р. Рівне, 2025. С. 207-210.
4. Любіцева О. О., Бабарицька В. К., Мельник О. П. Організація туризму в Україні: Конспект лекцій. Київ : КДТЕУ, 1995.
5. Любіцева О. О. Методика розробки турів : навчальний посібник. Київ : Альтерпрес, 2003.
6. Матвієнко А. Т., Цись В. Г. Технологія та організація туристичної діяльності : навч. посібник. Київ : Кондор, 2015.
7. Організація туризму: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. Тернопіль : ТНЕУ, 2017.
8. Тютюнник А., Прасул Ю. Зміст туристично-рекреаційного паспорту території в умовах воєнного стану. *Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України* : матеріали X міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 31 жовт.–1 лист. 2024 р. Зб. наук. пр. Дніпро : Середняк Т. К., 2024. С. 121–128.
9. Федорченко В. К., Мініч І. М. Туристський словник-довідник : навч. пос. Київ : Дніпро, 2000.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Світова туристична організація. Доступ з <http://www.unwto.org>
2. Туризм і краєзнавство. Інформаційно-методичний вісник.
3. Періодичні видання:
Journal of Sport and Tourism <http://www.tandfonline.com/toc/rjto20/current#.Uw8lis7TB3c>
Journal of Hospitality, Leisure, Sports and Tourism Education <http://www.heacademy.ac.uk/johlste>

<http://www.tandfonline.com/toc/whrh20/current#.Uwr8B860mho>:
Journal of Quality Assurance in Hospitality and Tourism
Journal of Teaching in Travel and Tourism
Journal of Human Resources in Hospitality and Tourism
Tourism, Culture and Communication <https://www.cognizantcommunication.com/journal-titles/tourism-culture-communication>
Tourism in Marine Environments <https://www.cognizantcommunication.com/journal-titles/tourism-in-marine-environments>
Tourist Studies <http://tou.sagepub.com/>
Journal of Ecotourism <http://www.tandfonline.com/toc/reco20/current#.UwcuTM60mho>
Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism
<http://www.tandfonline.com/toc/sjht20/current#.Uwctgs60mho>
Journal of Travel and Tourism Marketing
<http://www.tandfonline.com/toc/wttm20/current#.UwcqDs60mho>
Journal of Convention and Event Tourism
<http://www.tandfonline.com/toc/wcet20/current#.Uwcl5860mho>
Current Issues in Tourism <http://www.tandfonline.com/toc/rcit20/current#.UwchTc60mho>
Leisure Studies <http://www.tandfonline.com/toc/rlst20/current#.Uwcgdc60mho>
Tourism Economics <http://www.ippublishing.com/te.htm>
Journal of Hospitality and Tourism Research <http://jht.sagepub.com/>
International Journal of Tourism Research <http://onlinelibrary.wiley.com/>
Annals of Tourism Research <http://www.journals.elsevier.com/annals-of-tourism-research/>
Journal of Sustainable Tourism <http://www.tandfonline.com/toc/rsus20/current#.UwcYyc60mho>
Міжнародний туризм <http://intour.com.ua>
Український туризм <https://www.facebook.com/Ukrainian.tourism/>

4. Інформаційні ресурси:

<https://www.yatsunenko.com/>
www.tour-consult.com.ua
<https://stejka.com>
<http://www.karpaty.net.ua/mandry>
<http://www.activeclub.com.ua>
<http://tourlib.columb.net.ua/>
<http://tourlib.net/lib.htm>